

Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 2 A – Prerano zaključivanje I

© Moritz, Woodward & Deljković (11|22)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.

Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.

Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:

Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:
  - pravljenja brzoplete odluke (**rizik**: loša odluka)
  - i

Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:
  - pravljenja brzoplete odluke (**rizik**: loša odluka)
i
  - prevelikog detaljisanja pri odlučivanju (**mana**: gubitak vremena).

“Zaključivanje” bez 100% dokaza

Događaj	objašnjenje	opravdano?
Iz prozora izbija dim	vatra?	???
Čovjek mrmlja	pijan?	???

“Zaključivanje” bez 100% dokaza

Događaj	objašnjenje	opravdano?
Iz prozora izbija dim	vatra?	vjerovatno – kažete: “Gdje ima dima ima i vatre!” Kad se dvoumite, pozovite vatrogasnu službu: ignorisanje može biti gore od lažnog alarma.
Čovjek mrmlja	pijan?	???

“Zaključivanje” bez 100% dokaza

Događaj	objašnjenje	opravdano?
Iz prozora izbija dim	vatra?	vjerovatno – kažete: “Gdje ima dima ima i vatre!” Kad se dvoumite, pozovite vatrogasnu službu: ignorisanje može biti gore od lažnog alarma.
Čovjek mrmlja	pijan?	Može biti – ali postoje druga brojna objašnjenja (npr. dezorijentacija, moždani udar). Ako ne uzmete u obzir druge mogućnosti, možete se ogriješiti o osobu (npr. pokazati gađenje).

Prerano zaključivanje “u akciji”

domen	primjer
politika	???
medicina	???

Prerano zaključivanje “u akciji”

domen	primjer
politika	<p>Ljudi često donose prebrzo zaključke kad čuju za zlocin u medijima. Zavisno od politickog stava, mogući motivi se brzo pretpostave.</p> <p>Na primjer: Počinitelj i žrtva su različite rase ili vjere. Mnogi vjeruju da du rasizam ili ekstremizam glavni motivi zlocina. Ponekad se radi o tim motivima. Međutim, u javnim raspravama se često donosi prebrzo zaključak, ne uzimajući u obzir druge mogućnosti.</p>
medicina	???

Prerano zaključivanje “u akciji”

domen	primjer
politika	<p>Ljudi često donose prebrzo zaključke kad čuju za zlocin u medijima. Zavisno od politickog stava, mogući motivi se brzo pretpostave.</p> <p>Na primjer: Pocinitelj i zrtva su različite rase ili vjere. Mnogi vjeruju da du rasizam ili ekstremizam glavni motivi zlocina. Ponekad se radi o tim motivima. Međutim, u javnim raspravama se često donosi prebrzo zaključak, ne uzimajući u obzir druge mogućnosti.</p>
medicina	<p>Jedan simptom → dijagnoza?</p> <p>Jedna konvulzija se ponekad pogrešno dijagnostikuje kao epilepsija (konvulzije također mogu nastati nakon prestanka uzimanja alkohola i visoke temperature).</p> <p>Na drugoj strani, neke dijagnoze se izostave usled preranog završetka dijagnostičkog ispitivanja (npr. kancer).</p>

Prerano zaključivanje “u akciji”

- moderne legende -

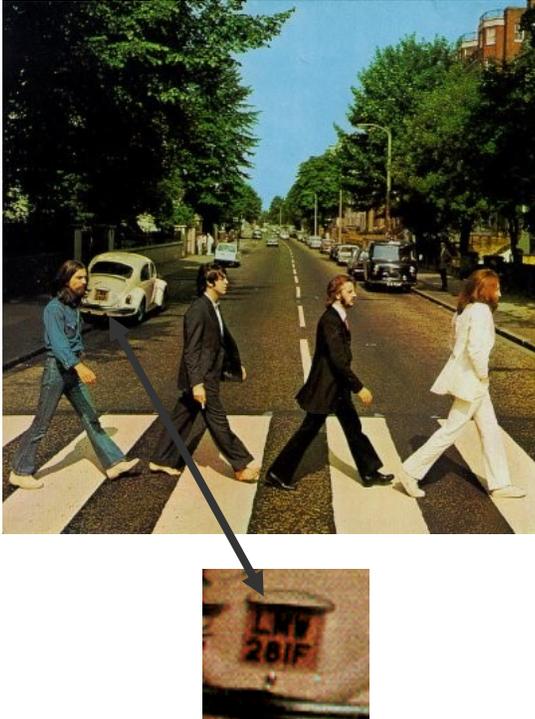
(za dodatnu vježbu vidite kraj prezentacije)

Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) je poginuo 1966 g nesrećnim slučajem i zamjenjen je dvojnikom</p>	<p>Za: ???</p> <p>Protiv: ???</p>	

Prerano zaključivanje “u akciji”

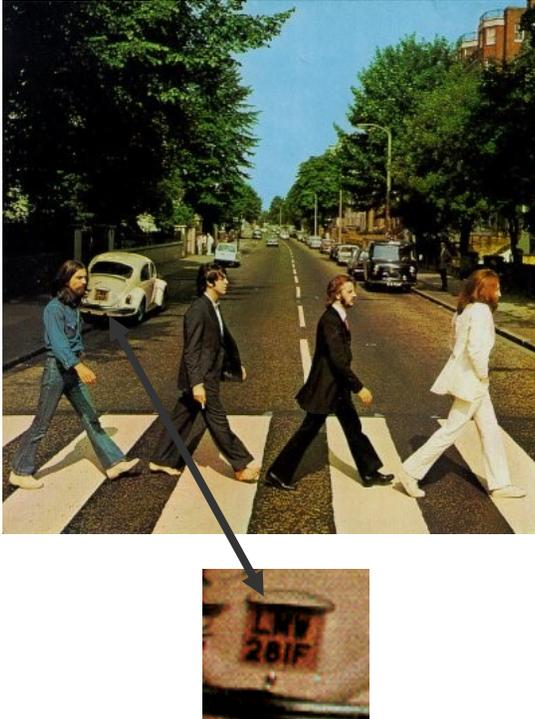
- moderne legende -

Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) je poginuo 1966 g nesrećnim slučajem i zamjenjen je dvojnikom</p>	<p>Za: navodno preko 70 skrivenih dokaza, neke na “Abbey Road-Cover” (na desnoj strani):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bos i mrtvački blijed. • Paul je ljevoruk, ali drži cigaretu u svojoj desnoj ruci! • registracija “LMW” (vidi): “Linda McCartney Weeping-plače”. • Takođe, njegovo sviranje basa se kažu promjenilo od 1966.g. <p>Protiv: ???</p>	

Prerano zaključivanje “u akciji”

- moderne legende -

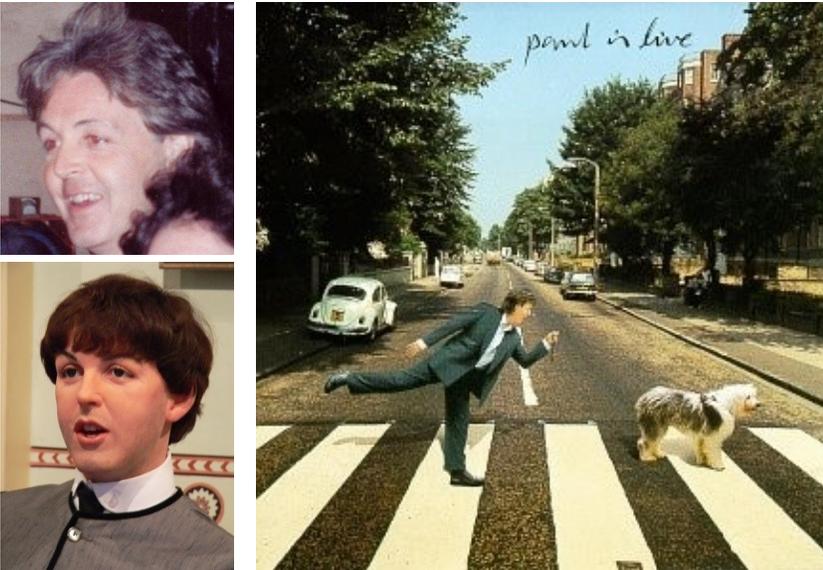
Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) je poginuo 1966 g nesrećnim slučajem i zamjenjen je dvojnikom</p>	<p>Za: navodno preko 70 skrivenih dokaza, neke na “Abbey Road-Cover” (na desnoj strani):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bos i mrtvački blijed. • Paul je ljevoruk, ali drži cigaretu u svojoj desnoj ruci! • registracija “LMW” (vidi): “Linda McCartney Weeping-plače”. • Takođe, njegovo sviranje basa se kažu promjenilo od 1966.g. <p>Protiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isti izgled i glas. • Dokazi su izgleda smišljeni, LMW može značiti bilo šta. • Porijeklo: legenda je nastala 1969. iz dobro usmjerene novinarske obmane. 	

Prerano zaključivanje “u akciji”

- moderne legende -

Da li je Paul McCartney zamijenjen dvojnikom?

Paul-ov šaljivi odgovor na glasine o njegovoj smrti: solo album sa naslovom “Paul is live-Paul je živ”. Primjetite, omot albuma je sličan “Abbey road” omotu prikazanom ranije.

Ne!

Kako nastaju ove teorije zavjere?

???

Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Često su atraktivnije nego realnost!
- Bazirane su na izjavama koje je teško provjeriti ili dokazati (npr. Polovo sviranje basa se promjenilo), i neki ljudi im naivno vjeruju.
- Skrivaju se druga objašnjenja (npr. da LMW može značiti bilo šta).
- Legende su ponekad bazirane na činjenici da su izvučene iz konteksta. Značenje tih detalja je takođe preuveličano (McCartney je stvarno ljevoruk, ipak, to ne isključuje mogućnost držanja cigarete u njegovoj desnoj ruci, npr. Zato što mu je to tražio fotograf).

Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Brojni su primjeri u historiji đe su manjine bile lažno optuživane za katastrofalne događaje na koje se ne može uticati. Na primjer, u srednjovjekovno doba za slabu žetvu su često okrivljavali vještice ili religijske manjine.
- Ova prosta objašnjenja smanjuju tenziju i strah, i dovode do iluzije kontrole.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija.
- Ovaj način donošenja odluka može lako dovesti do greške. Zato bi trebalo preferirati, pažljiviji način donošenja odluka uzimanjem u obzir svih dostupnih informacija.

Kako prerano zaključivanje favorizuje pogrešne interpretacije tokom psihoze – primjeri

Događaj	Objašnjenje tokom psihoze	Druga objašnjenja
Čuješ pucketajuću buku na telefonskoj liniji.	Prisluškuje te CIA.	Oštećenje žice; tipičan zvuk kod udaljenih poziva; mrtve tačke tokom poziva.
Na radiju je pjesma “Toxic” od Britney Spears.	Tajni znak za dolazeći toksični hemijski atak.	Radio stanica je specijalizovana u pop muzici.
Bijela prašina na kuhinjskom stolu, ranije nije bila tu.	Neko je pokušao da te otruje antraksom; policija ti postavlja drogu da bi te uhapsila.	Neko je upravo spremao tijesto; niko nije prebrisao prašinu neko vrijeme.

Da li bi neko podijelio kratko licno iskustvo?

Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljem slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.

Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljem slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.
- Vaš zadatak je da identifikujete objekat.

Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljem slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.
- Vaš zadatak je da identifikujete objekat.
- Pokušajte da izbjegnute brzoplete ali i odložene odgovore. Diskutujte šta podržava a šta je protiv određenog odgovora.

Slika 1

Ponuđeno je nekoliko mogućih interpretacija. Molimo razgovarajte u grupi kolika je vjerovatnoća za svaku opciju i da li se osjećate dovoljno sigurni da donesete odluku.

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

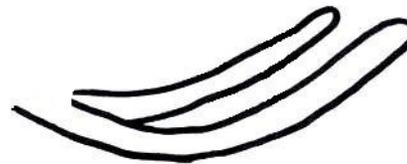
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

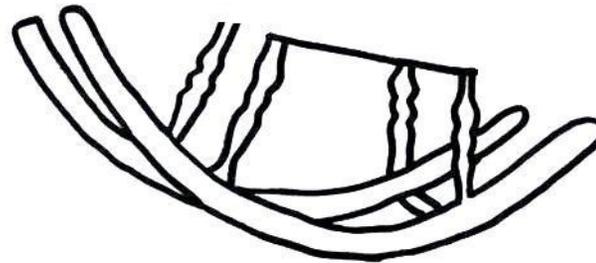
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

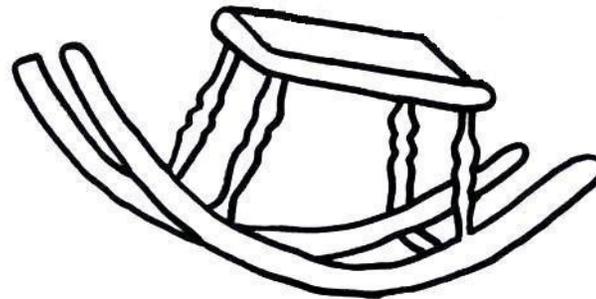
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

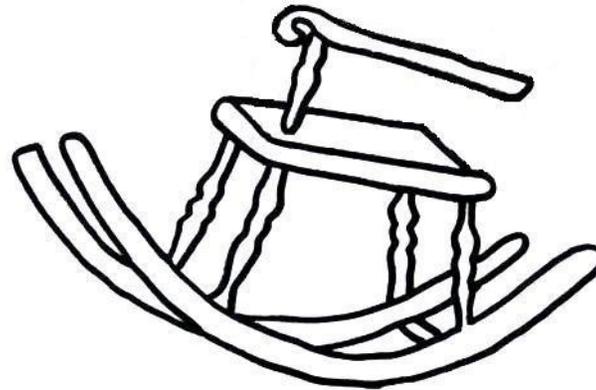
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

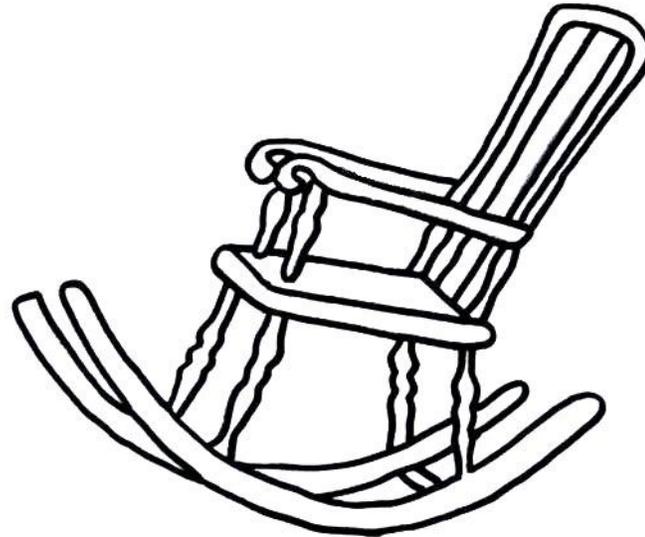
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- nasmijano lice
- zdjela
- brod
- sanke
- stolica na ljuljanje
- slonova glava

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

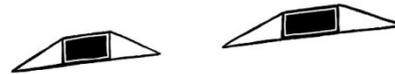

Slika 2

Ovde nisu ponuđeni mogući odgovori. Trebate dati svoje ideje o slikama. Slobodno ponudite nekoliko mogućnosti. Molimo diskutujte vaša zapažanja u grupi!

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

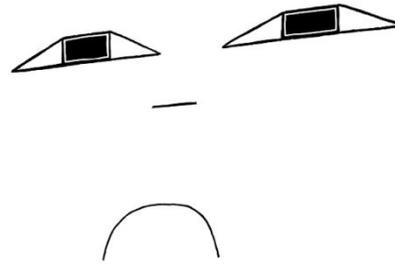

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

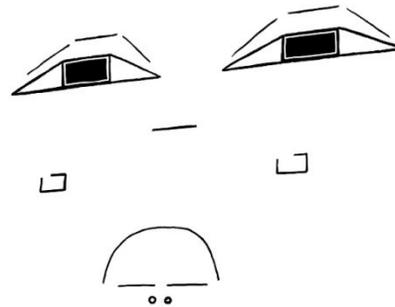

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

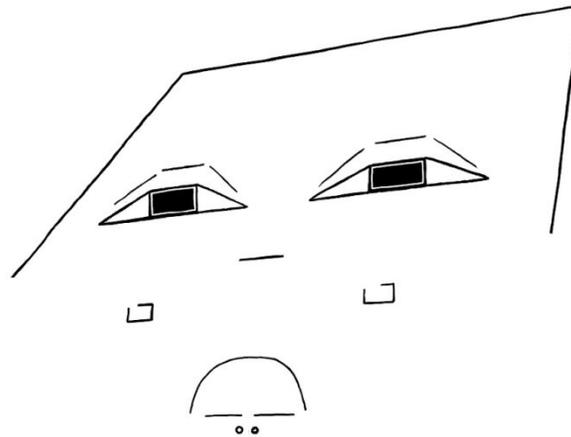

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

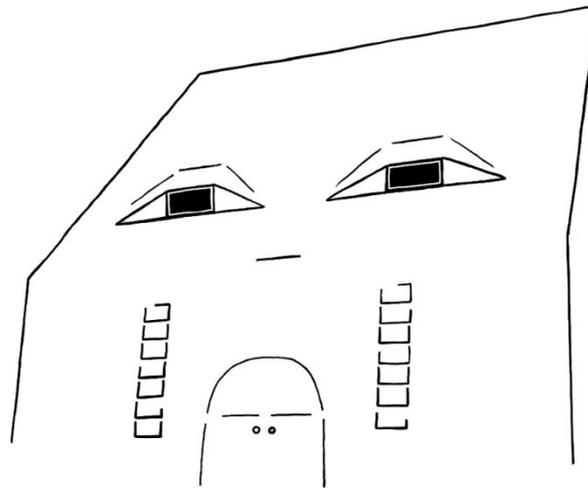

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

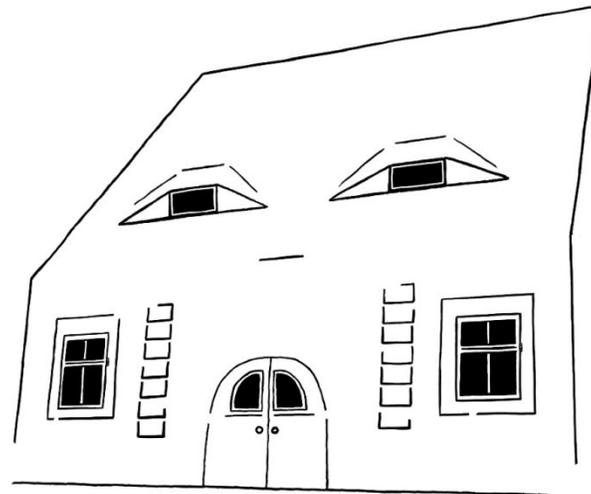

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

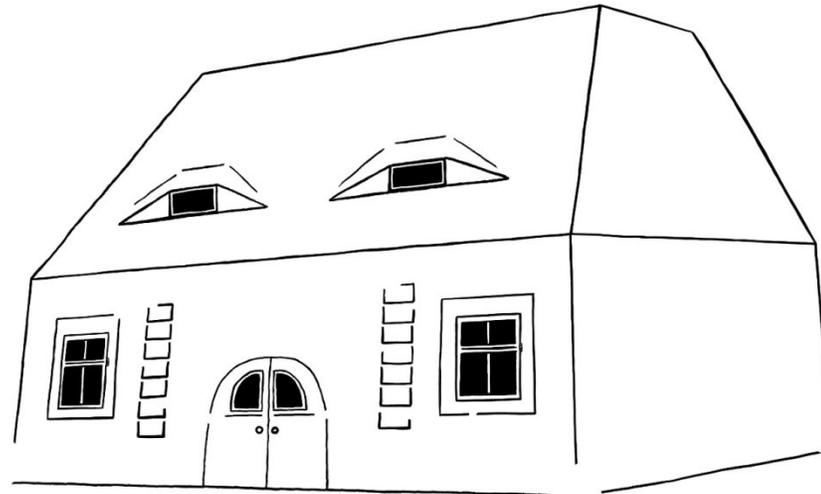

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Slika 3

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

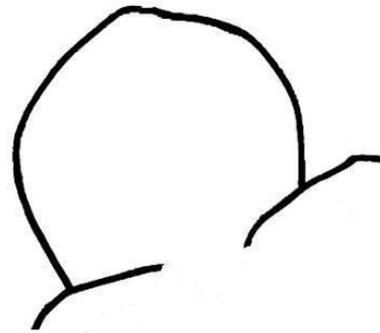

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

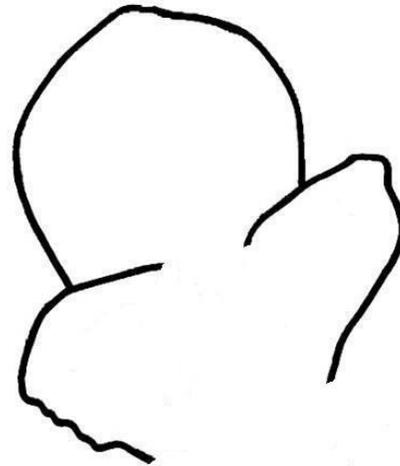

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

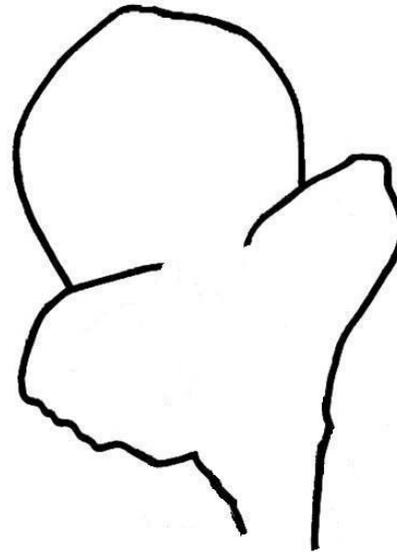

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

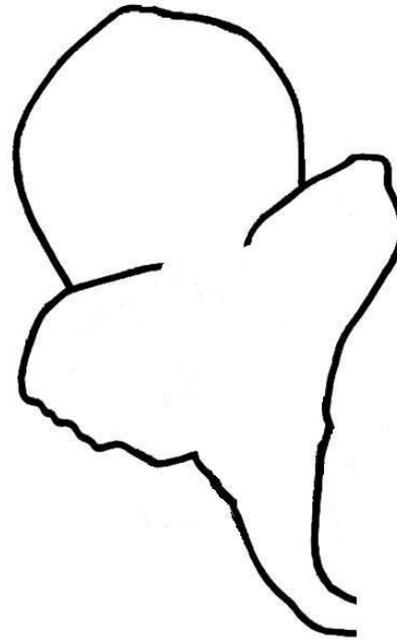

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

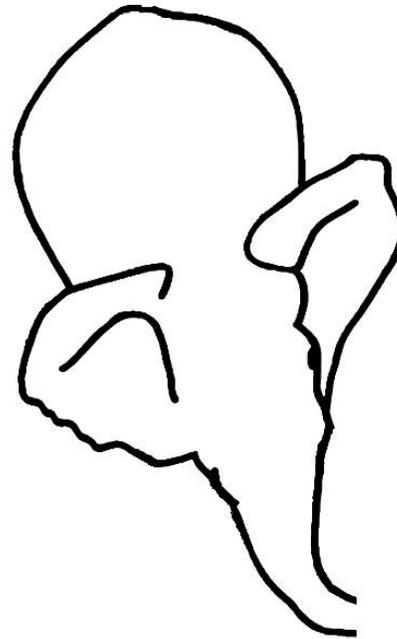

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

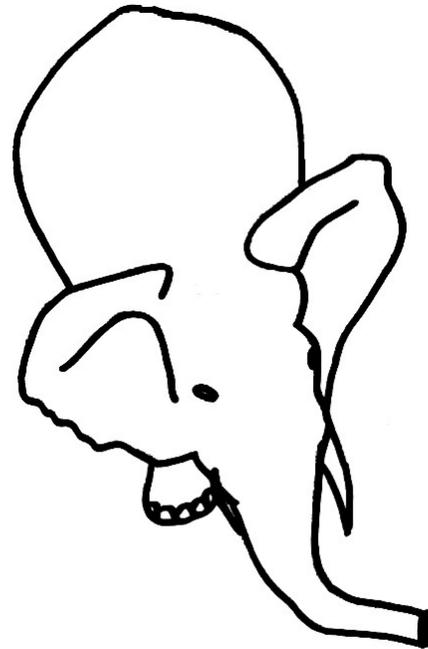

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

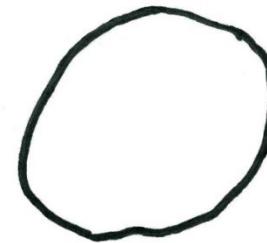
Da li već želite da donesete odluku?

Slika 4

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

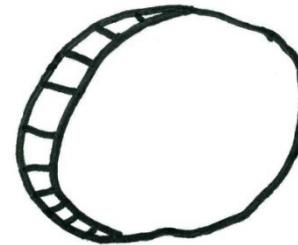

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

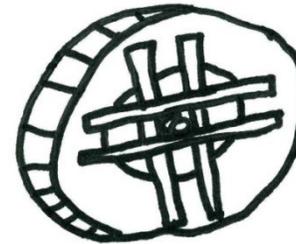

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

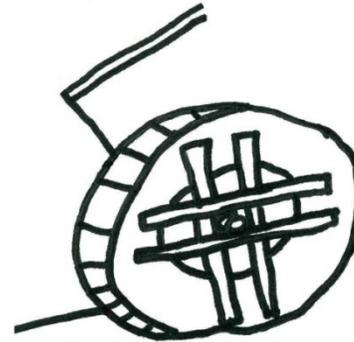

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

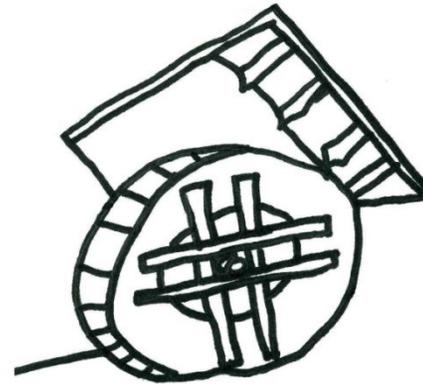

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

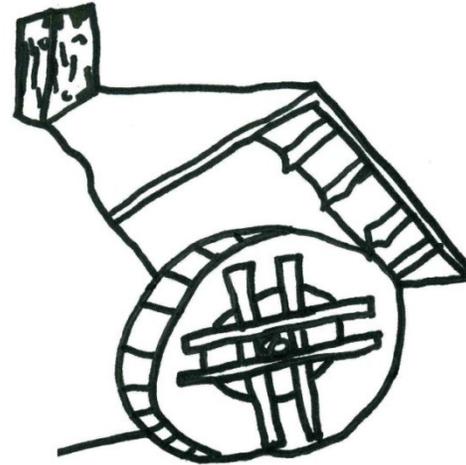

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

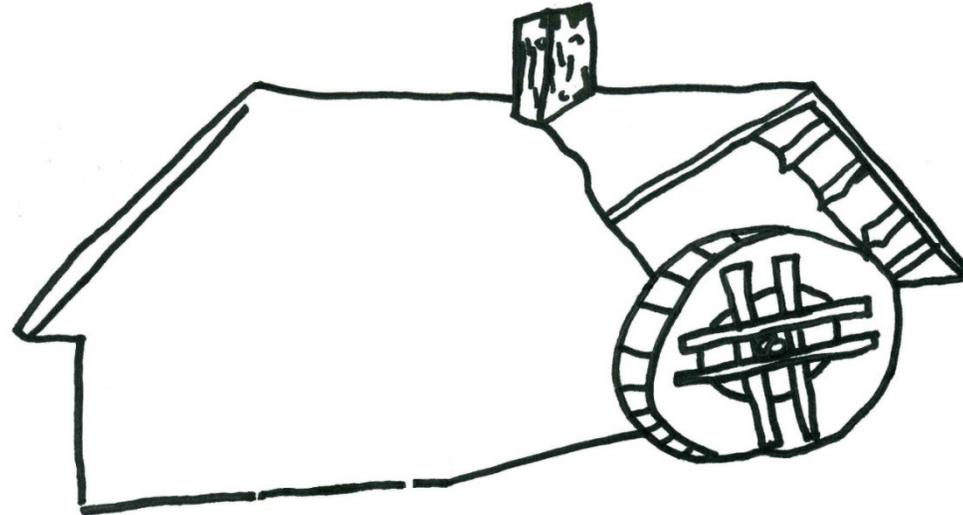

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Slika 5

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

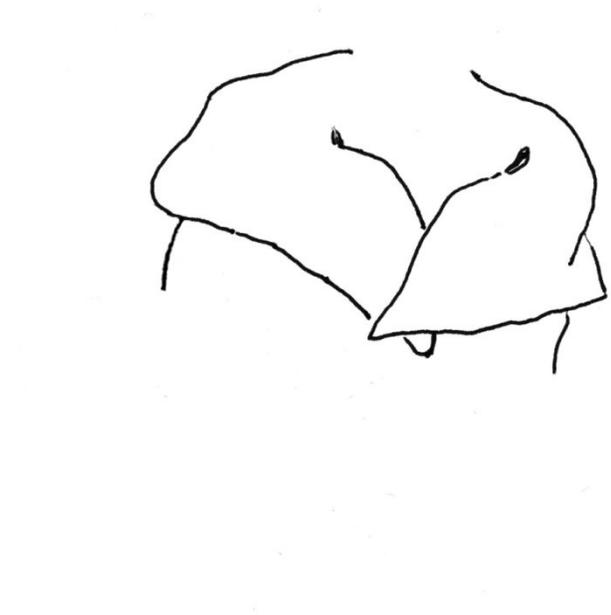

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

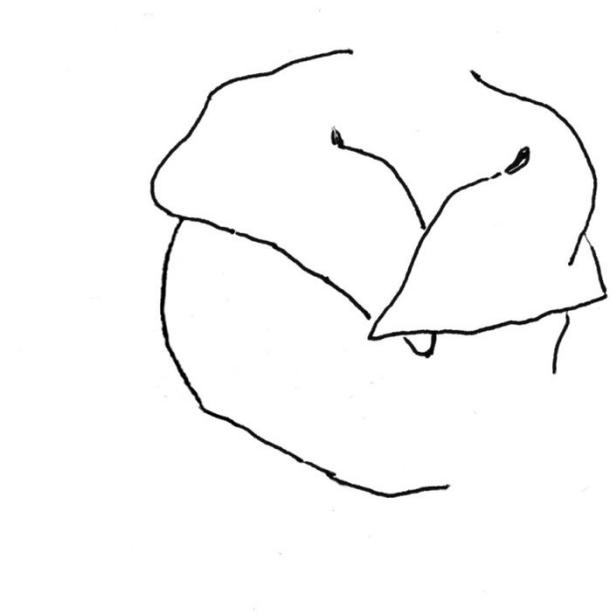

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

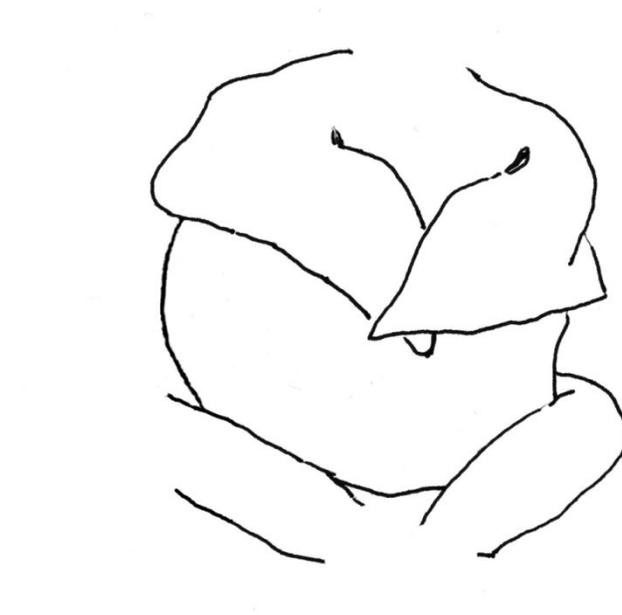

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

opcionalno: Video Klip

opcionalno: Video klip prezenatacije vezane za današnje teme su dostupne na sledećem sajtu:

http://www.uke.de/mct_videos

Posle video klipa možete prodiskutovati kako je sadržaj povezan sa današnjom temom.

[za trenere:

Neki od video klipova mogu sadržati jezik koji je neadekvatan za pojedine osobe iz publike kao i za neke kulture. Molimo prije prikazivanja pažljivo pogledajte video zapise u svrhu skrininga.]

Slika 6

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- čuperak trave
- zmaj
- ograda
- planinski pejzaž
- dikobraz
- uvo

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Slika 7

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

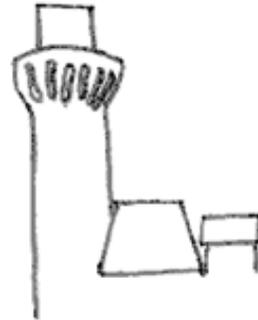

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

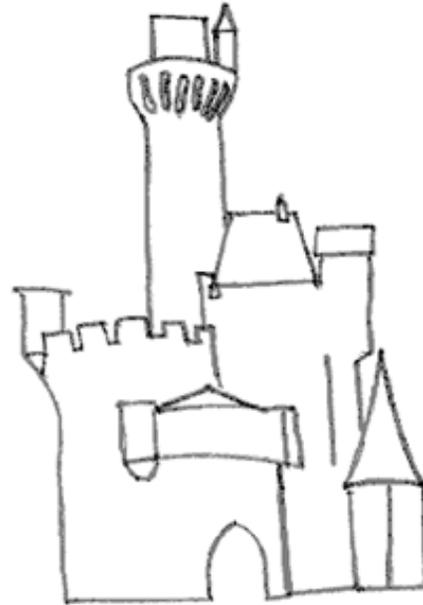

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

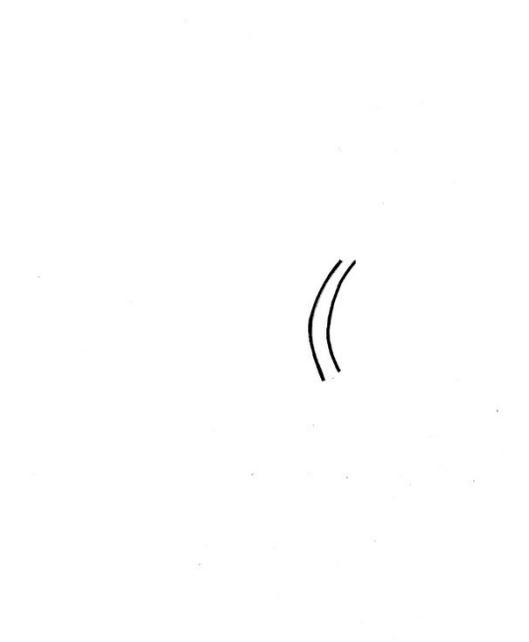

Slika 8

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

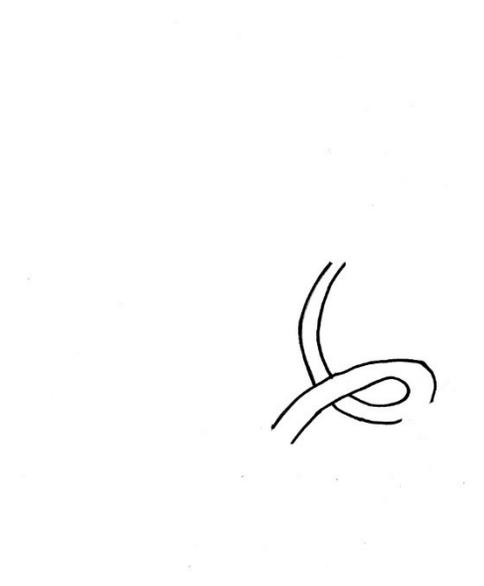
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

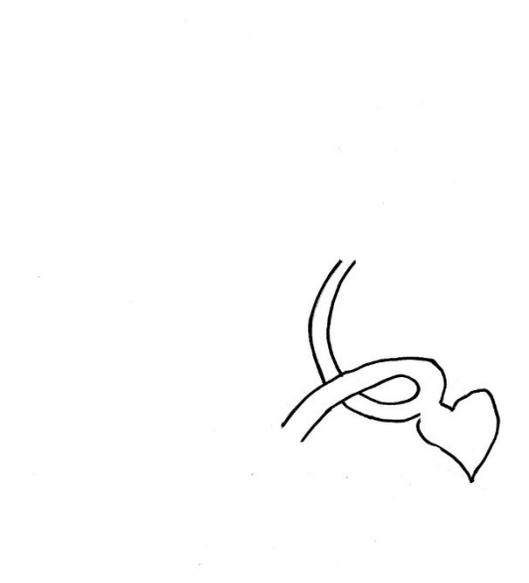
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

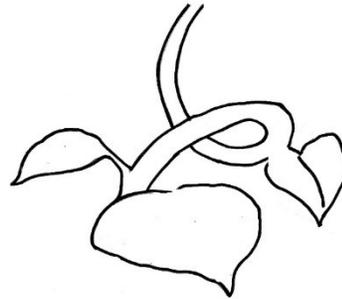
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

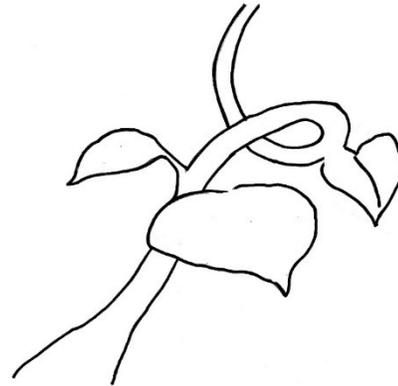
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica sa privjeskom
- zmija
- papagaj
- špageti
- stabljika pasulja
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Slika 9

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

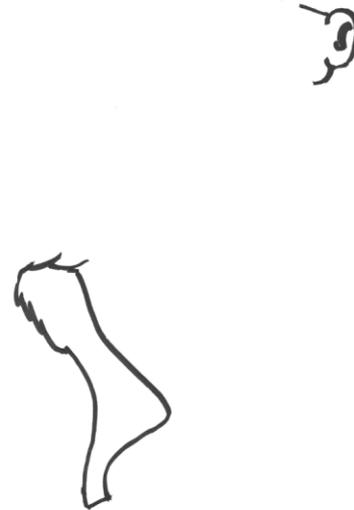

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

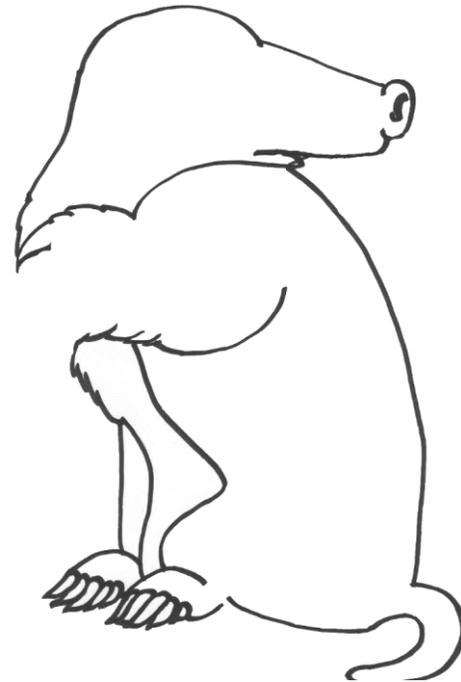

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Slika 10

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

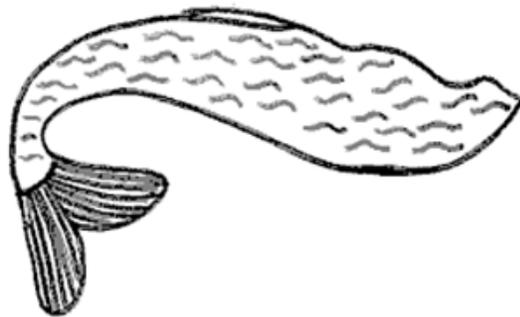
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

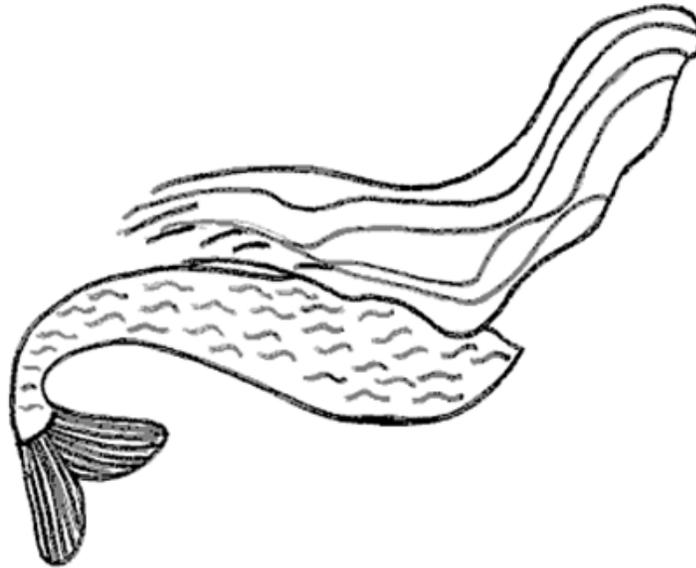
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

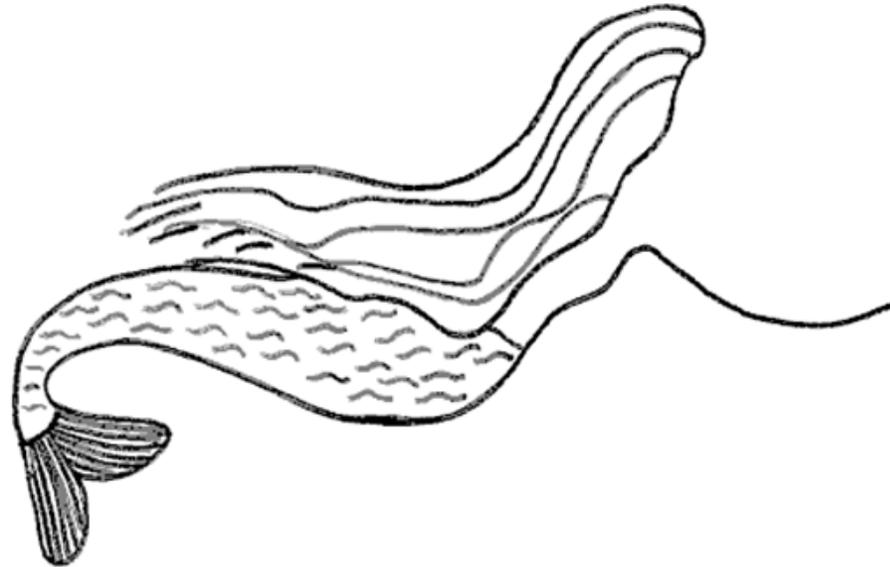
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

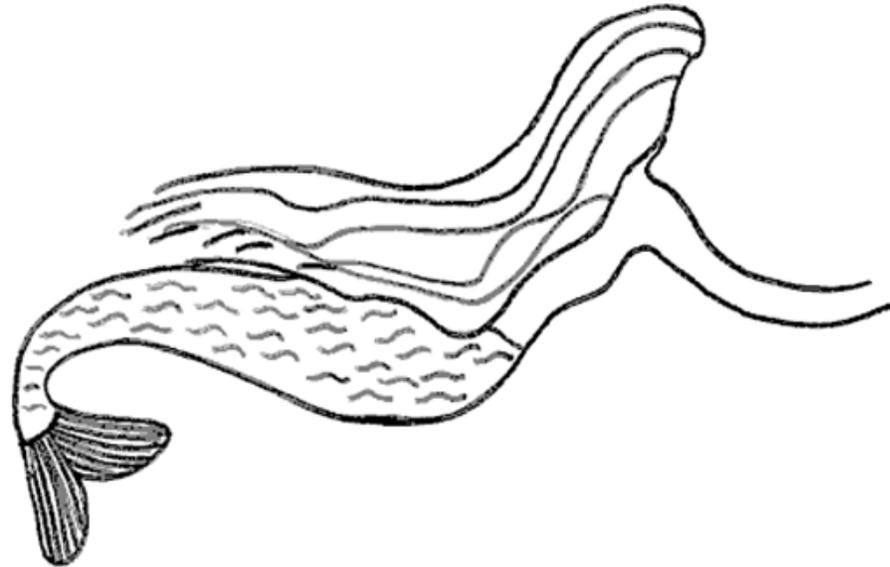
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

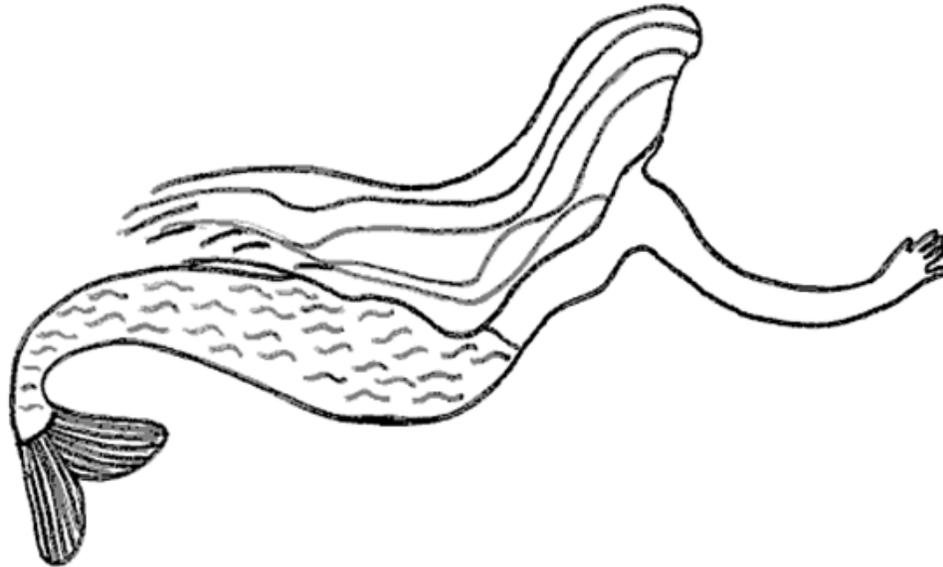
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

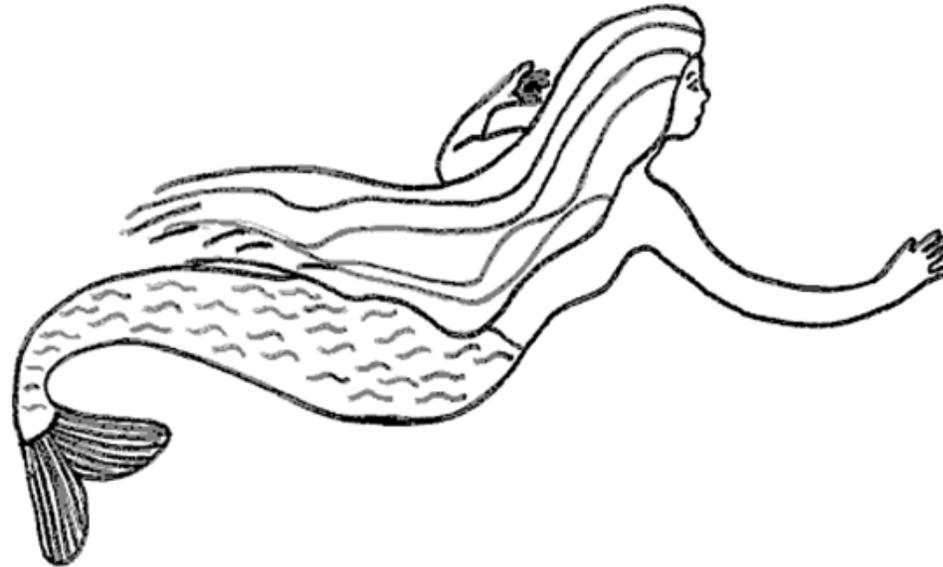
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- britva
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- scena na rijeci
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

Zadatak grupa 2:

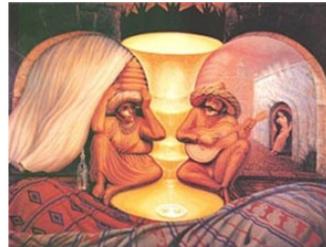

Šta vidite?

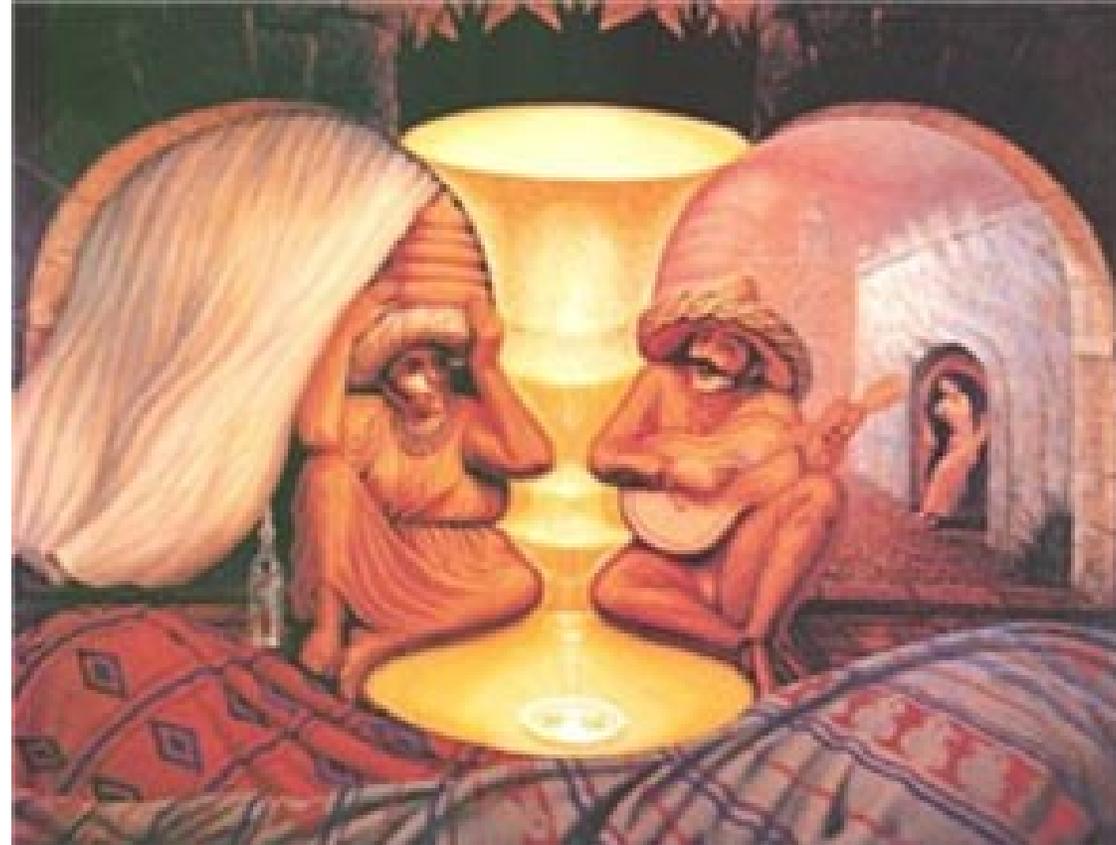
Stari par, pehar ili...?

Old couple, goblet or ...?

Šta vidite?

Šta vidite?

Brzoplete odluke ne dovode uvijek do greške ali ponekad kažu samo pola istine!

Brzoplete odluke ne dovode uvijek do greške ali ponekad kažu samo pola istine!

Pokušajte da pronađete sve detalje/figure na sledećim slikama!

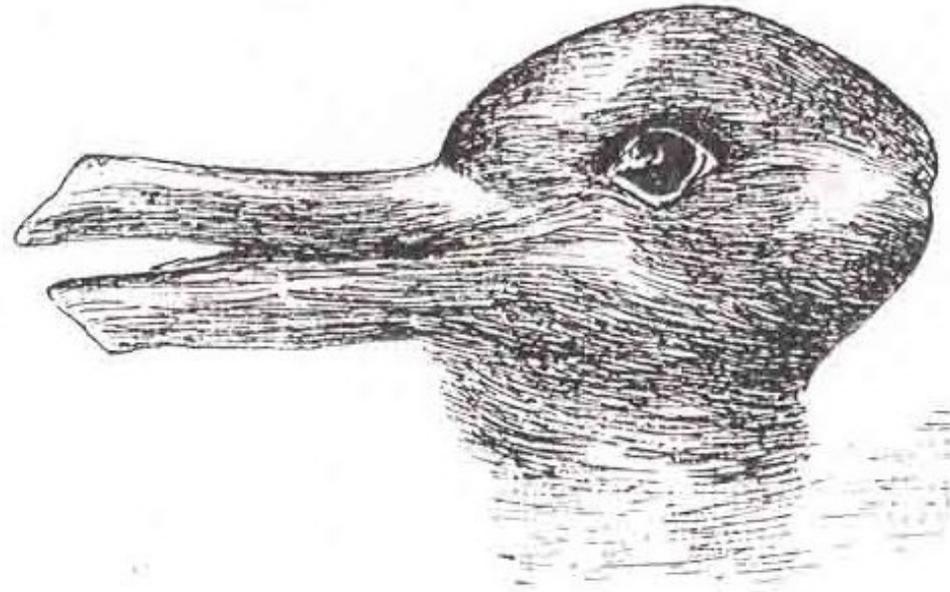

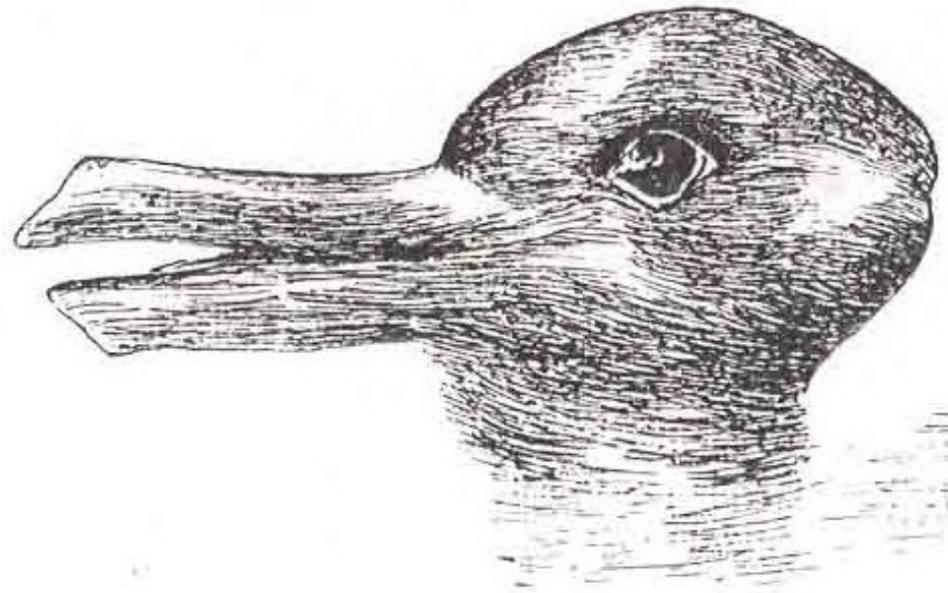
Starica, djevojka, muškarac sa brkovima?

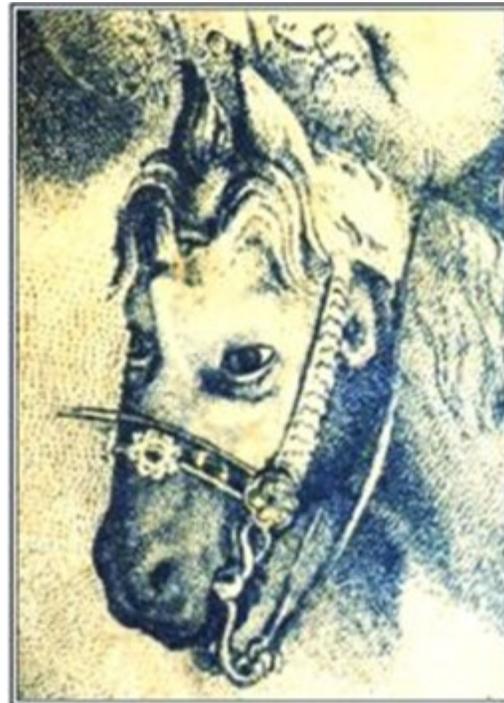

Starac ili konjanik?

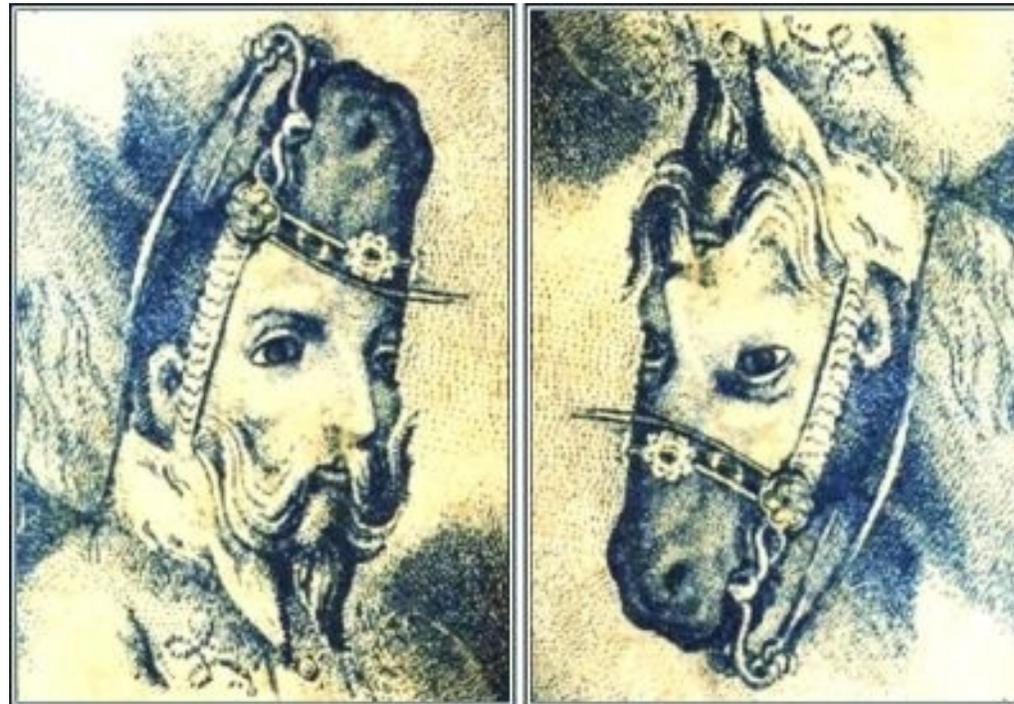

Patka ili zec?

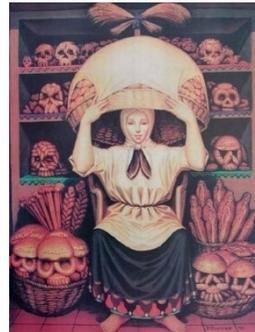

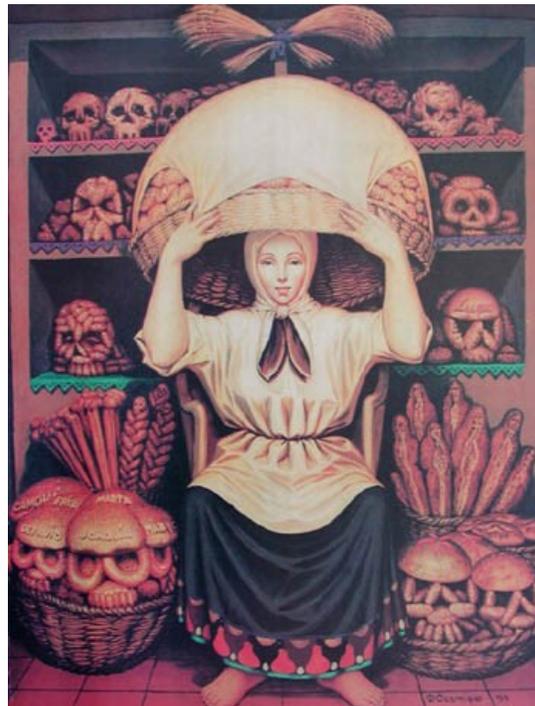

Šta biste dobili ako okrenete sliku odozgo nadolje?

Konja ili konjanika?

Lobanje ili pekaru?

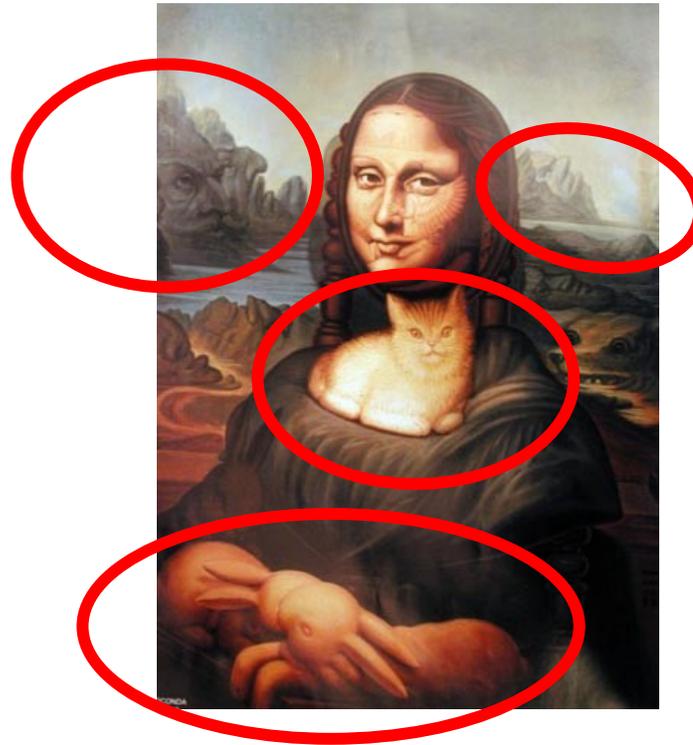
Šta vidite?

Pokušajte da otkrijete sve detalje!

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepoznata “pola istine”.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).
- Ljudski je griješiti – budite spremni za mogućnost da niste u pravu.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).
- Ljudski je griješiti – budite spremni za mogućnost da niste u pravu.
- Bazirajte važne odluke na čvrstim dokazima. Pretpostavke su “loši savjetnici.” Uvijek uzmite u obzir posledice pogrešnog rasuđivanja.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi sa psihozom su skloni da prerano zaključuju o nečemu kao i da formiraju ekstremna mišljenja.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi sa psihozom su skloni da prerano zaključuju o nečemu kao i da formiraju ekstremna mišljenja.

Primjer: Na jednom društvenom događaju Igor tvrdi da je budući kralj Njemačke.

Prošlost: Igor je našao figuru kralja sa krunom u Kinder jajetu.

Ali: Bez plave krvi, monarhija je abolicirana davno u Njemačkoj; ali iznad svega: Sadržaj Kinder jajeta se ne može smatrati odlučujućim dokazom!

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi sa psihozom su skloni da prerano zaključuju o nečemu kao i da formiraju ekstremna mišljenja.

Primjer: Na jednom društvenom događaju Igor tvrdi da je budući kralj Njemačke.

Prošlost: Igor je našao figuru kralja sa krunom u Kinder jajetu.

Ali: Bez plave krvi, monarhija je abolicirana davno u Njemačkoj; ali iznad svega: Sadržaj Kinder jajeta se ne može smatrati odlučujućim dokazom!

Mnogi djelovi informacije bi se trebali sakupiti. Različita objašnjenja bi obavezno trebalo razmotriti sa ljudima od povjerenja.

Hvala Vam na pažnji!

za trenere:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

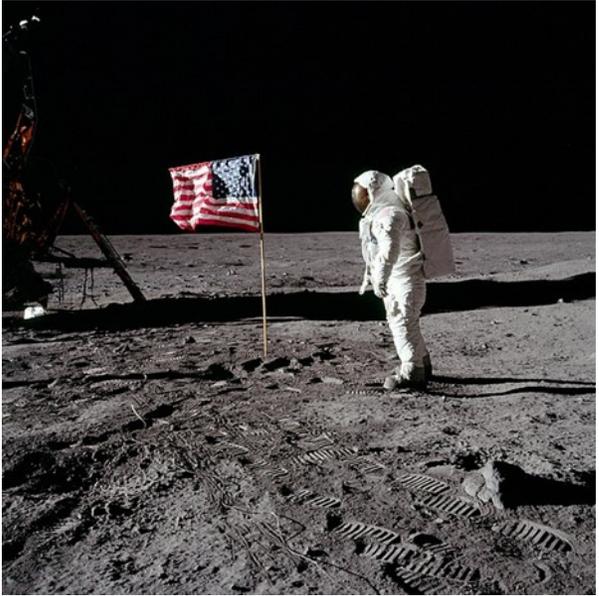
Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsy	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299- 312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollecti bles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

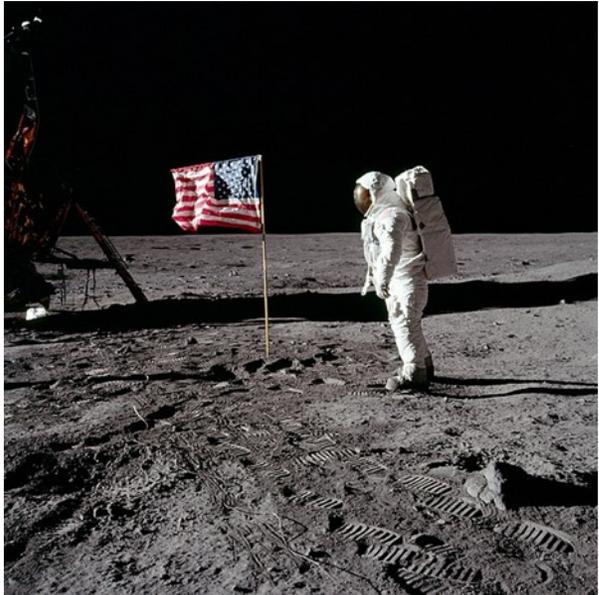
- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Argumenti za?</p>	

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

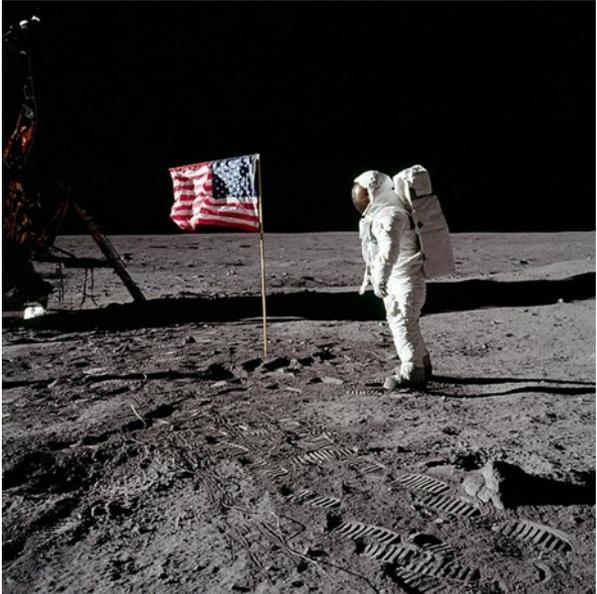
- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Navodni motivi od strane USA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Tehnološka pobjeda” u svemirskom putovanju u konkurenciji sa Sovjetskim Savezom, koji je ranije uspješno lansirao satelit 2. Odvlačenje pažnje sa Vijetnamskog rata 3. NASA je sama lažirala sletanje na Mjesec zbog straha od ukidanja finansiranja iz budžeta 	

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

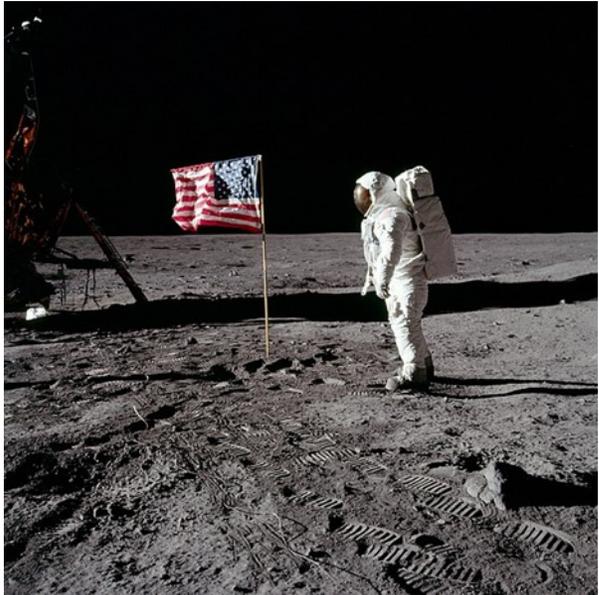
- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Za: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

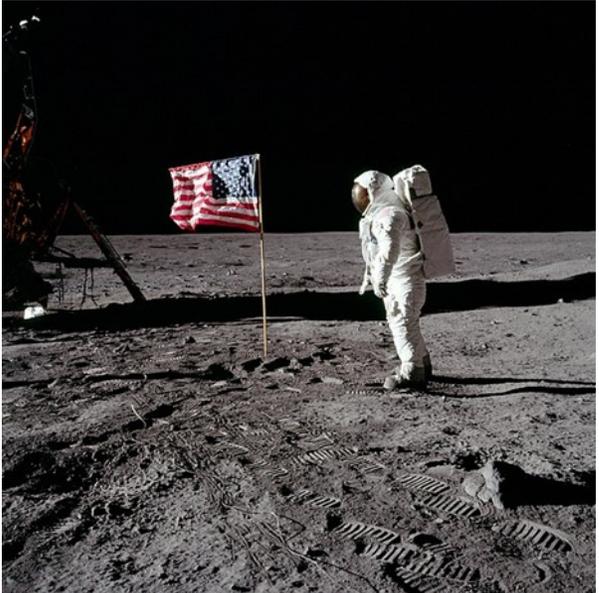
- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Zastava koja viori”: nemoguće jer ne postoji atmosfera na Mjesecu 2. Slike neba bez zvijezda i različite sjenke upućuju na produkciju u studiju 3. Armstrong-ova radio poruka: Prebrzo odgovara na zadnju rečenicu predsjednika Nixona. Radio signalima treba više vremena da se prenesu na Zemlju nego što je trebalo Armstrongu da odgovori 	

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

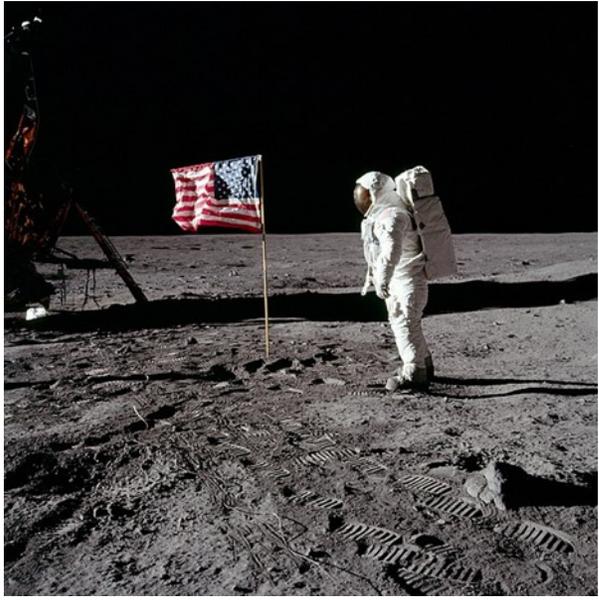
- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Protiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viorenje zastave je uzrokovano nabijanjem motke u površinu Mjeseca i podržavajuće podprečke 2. Noćne fotografije ne mogu uhvatiti slabe izvore svjetlosti uslijed vremenske izloženosti → nema zvijezda 3. Različite sjenke su bile posledica neravnomjerne površine Mjeseca 4. Intervju je izmijenjen da bi se pokrilo originalno kašnjenje u dialogu između Nixona i Armstronga 	

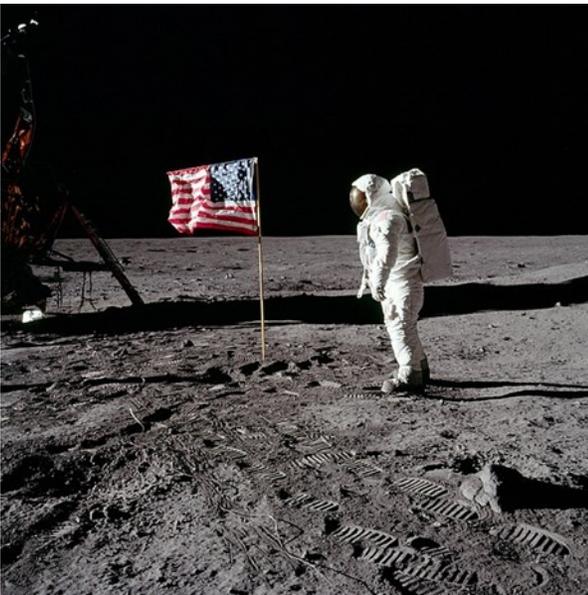

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Da li je sletanje na Mjesec lažirano od strane US vlade?

Ne!

Reditelj Roland Emmerich (Independence Day):
“Sletanje na Mjesec (...) je bilo previše dobro. Takvu stvar je bilo nemoguće napraviti tokom 1960-ih. Čak i sa današnjom opremom bi bilo problematično .”

Izvor: Njemačka TV stanica ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Oprez sa teorijama zavjere)

Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

???

Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

- Često su ubjedljivije od realnosti.
- Bazirane su na činjenicama koje je teško provjeriti i ljudi im lako vjeruju (npr. zastava koja viori upućuje na zaključak da su slike rađene na Zemlji).
- One prikrivaju alternativna objašnjenja (npr. nebo bez zvijezda se može objasniti tehničkim limitacijama fotografije noću).
- Urbane legende uzimaju činjenice iz konteksta i ističu ih do krajnjih granica.